

KAINUUN
AUTOMOBILIILI UUTISET
2/1999

Lämmän Joulutervehdys

KAINUUN AUTOMOBILI UUTISET

Jäsenjulkaisu n:o 2/1999
19 vuosikerta

Julkaisija

Kainuun Mobilistit ry
PL 224
87100 Kajaani

Painopaikka

KOPSARI KY
Ridellinkuja 1 A
87100 KAJAANI, 08-625 150

Kainuun Mobilistien hallituksen toimihenkilöt (vuonna 2000)

Puheenjohtaja	Raimo Tervo	08 666 0750
sihteeri/rahastonh.	Jouni Vanttaja	08 687 3540
jäsen	Paavo Mitikka	08 687 3352
jäsen	Reima Karppanen	08 637 568
jäsen	Juha Ojakangas	08 713 333
jäsen	Antero Kyllönen	08 655 1790
jäsen	Jorma Rusanen	08 666 0467
jäsen	Juhani Korhonen	08 655 1356

Museoajoneuvotarkastajat

Matti Rönkkö	08 629 606, 0400 686 206
Pasi Räisänen	08 614 0714
Tarmo Lämsä	08 613 1955

Aika 04.12.1999
Paikka Hotelli Tulikettu Sotkamo
Läsnä 14 kerhon jäsentä

1. KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. VALITAAN KOKOUKSEN PUHEENJOHTAJA JA SIHTEERI

Valittiin syyskokouksen puheenjohtajaksi Reima Karppanen ja sihteeriksi Pasi Räisänen.

3. VALITAAN KAKSI PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAA JA KAKSI ÄÄNTENLASKIJAA

Valittiin Paavo Mitikka ja Tarmo Lämsä. Edellä mainitut toimivat myös ääntenlaskijoina.

4. TODETaan KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

5. TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINE

Hyväksyttiin työjärjestys.

6. TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2000

* Nopan Auton halli (Kuhmo) vappunäyttelyyn (vuokra 1000 mk)

7. PÄÄTETÄÄN JOHTOKUNNAN JÄSENTEN JA TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

Puheenjohtaja ja sihteeri 300 mk/hlö ja tilintarkastajat laskun mukaan.

8. JÄSENMAKSU VUODELLE 2000

Jäsenmaksu 200 mk/hlö.

9. TALOUSARVIO VUODELLE 2000

Kerhon jäsenelle anettu entisointilaina puuttuu. Asia selvitetään kevätkokouksessa.
Talousarvio hyväksytty.

10. PUHEENJOHTAJA VUODELLE 2000

Puheenjohtajaksi valittiin Raimo Tervo

11. VARSINAISSET- JA VARATILINTARKASTAJAT VUODELLE 2000

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi Vesa Luttinen ja Aku Tuovinen. Varatilintarkastajat Matti Rönkkö ja Kalle Tolonen.

12. JOHTOKUNNAN JÄSENVALINNAT VUODELLE 2000

Erovuorossa olevien tilalle valittiin Paavo Mitikka, Juhani Korhonen ja Reima Karppanen.

13. MUUT ASIAT

- * Kuhmon näyttelyyn päätettiin antaa polttoaine korvaus seuraavasti: yksi auto ilmaiseksi, lisäajoneuvot korvataan.
- * Kerhotilan käyttöä lisättävä, tilan avain on Niskantien Nesteellä, josta sen saa kuittausta vastaan.
- * Kerhoilta mietittävä.

14. KOKOUKSEN PÄÄTÖS

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Reima Karppanen
puheenjohtaja

Pasi Räisänen
sihteeri

Paavo Mitikka

Tarmo Lämsä

TALOUSARVIO VUODELLE 2000

TULOT

Jäsenmaksut	13 000		65 jäsentä a 200mk
Korko tuotot	225		
sekalaiset tulot	2000		
Entisöintilaina	<u>2500</u>		
	<u>17 725</u>	17 725	

MENOT

Jäsenmaksut	9 165		Klubi ja liitto 140 mk ja 1 mk
vuokrat	3 600		kerhuhuone 12 kk
lehdet	500		Glassig Motor 12 kk
postitus	900		2 100g läh, 2 50g läh, 2 posti
painatus ja kuoret	1 000		2 lehteä
tapahtuma kulut	3 000		osallistumiset
sekalaiset kulut	<u>1 000</u>		kopiokone, muistamiset
	<u>19 165</u>	19 165	

Tilikauden tappio		<u>- 1 440</u>	
		<u>17 725</u>	

Näyttelyä ja historiikka varten laaditaan oma talousarvio lähempänä tapahtumaa. Otettu huomioon se että Klubi on esittänyt nostavansa jäsenmaksua 20 mk.

Tänä vuonna kerhomme täyttää 20 vuotta. Perustamisasiakirja on allekirjoitettu Suomussalmella 27.1.1980. Juhla vuodeksi järjestetään seuraavaa toimintaa:

KERHON JUHLAJULKAISU

Pyrimme saamaan menneistä vuosista kokoon juhla-julkaisun. Pyrkimys olisi että julkaisu julkistettaisiin Kuhmon näyttelyssä tai viimeistään Suomussalmella Kainuun Messuilla.

KUHMON JUHLANÄYTTELY 1.5.2000

Odotamme runsasta osanottoa. Tarjolla näyttelypaikka Nopan Auton tiloissa. Muitakin paikkoja kysellään.

KAINUUN MESSUT SUOMUSSALMI 30.6. - 2.7.2000

Pyritään järjestämään kerhotapahtuma kyseiselle ajalle. Majoitustiloja etsitään. Messut maksavat kulukorvauksen harrasteajoneuvoja tuoville.

HYRNSALMI BACK TO FIFTY TAPAHTUMA.

Koko kylän raitti tulee täyteen viisikymmentälukua. Aika ei tiedossa. Ei yhteistä osallistumista.

HYRYN HYRINÄT 22.7.2000

LOHIRANNANAJOT

Kerho ei kustanna tänä vuonna majoituksia ajoihin.

TERVA-AJOT

Kerho ei kustanna tänä vuonna majoituksia ajoihin.

KLUBIN KOKOUKSET

Kokouksiin lähetetään jäsenluvun mukainen määrä henkilöitä. Matka- ja majoituskustannukset korvataan kerhon puolesta.

KERHOLEHTI/TIEDOTE

Julkaistaan 2 - 4 kertaa kuukaudessa. Juhla julkaisu sisältyy ed. mainittuihin.

VUOSIKOKOUKSET

kaksi vuosikokousta toinen keväällä ja toinen syksyllä. Johtokunta kokoontuu tarvittaessa.

JOULUJUHLA

Järjestetään marraskuun lopussa. Omavastuu osuus 30 mk/hlö.

KERHOTILAT JA KIRJASTO

Uudet kerhotilat Vienankadulla Kajaanissa on käytettävissä. Kirjoja ja lehtiä lainataan kerhonjäsenille. Lainausta hoitaa kerhon sihteeri ja puheenjohtaja tai johtokunnan määräämä henkilö. Kerhoiltoja pyritään järjestämään.

HITU Työryhmä jatkaa alueen autoilun historian tutkimista. Mahdolliset kopionti kustannukset korvataan ryhmän jäsenille.

MENNYT HEINÄKUU

Mennyt heinäkuu vuosimallia 1999 on tätä kirjoittaessa jo lähihistoriaa. Tuo pienoinen ajanjakso sijoittuu meillä Suomessa keskikesän paikkeille.

Kuten kaikki hyvin muistamme, heinäkuussa me suomalaiset hikoilimme niin sisällä kuin ulkonakin. Huolimatta siitä teimmekö töitä tai emme.

Tuon pienoisen ajanjakson aikana tapahtui Kainuussa muutakin. TV-elokuvaa ”Mennyt heinäkuu” filmattiin Sotkamossa parilla kolmella kylänkulmalla kuluneelle kesälle ominaisissa loisto-olosuhteissa. Elokuvan juoni sijoittuu heinäkuuhun vuonna 1959.

Se kertoo tuohon kesään liittyvistä tapahtumista ja kokemuksista murrosikään ehtineen nuoren miehenalun näkökulmasta katsottuna. Elokuvaan liittyvä ns. tanssilavakuvaus ikuistettiin perinteikkäällä Jormuan lavalla. Kuvaus jakautui kahden päivän ajalle.

Nämä Jormuan kuvaukset saivat myös Kainuun Mobilisteja liikkeelle. Vaikka valmistumisaikaa liikkeelle lähtöön oli vain muutama vuorokausi, oli kerhon jäsenistö saanut paikalle autoja, moottoripyöriä, mopoja, skoottereita, polkupyöriä ja jopa traktorinkin. Harmaa Ferguson körötteli tanssipaikan pihaan isäntämiehen hallitussa otteessa. Ajokin peräosa oli varustettu nostovarsien varaan rakennetulla ”emäntähissillä”. Tuolle laudoista kootulle noin yhden neliömetrin kokoiselle matkustamon alustalle saattoi sotkamolaisen mittapuun mukaan mahtua 5 - 6 henkilöä. Ilmastointi toimi ja matka taittui. Mahtoi siinä se ujompikin isännän tai emännän alku vihdoin päästä kosketusetäisyydelle naapuritalon silmäterän kanssa. Ellei tanssipaikalla kulutettu aika tai muuten vain rohkeus riittänyt. Ehkä joku ajatteli: hyvä kun tultiin.

Siis kuten asiaan kuuluu kalusto oli historiallisesti 50-luvun miljööseen sopivaa kainuulaista autokantaa.

Myös muita avustajia tarvittiin. Niitä oli löytynyt lähiseudulta sekä eripuolilta Kainuuta toistasataa henkilöä. Joillekin heistä oli delekoitu muutama pieni rooliosa, joita tullaan näkemään TV:ssä joulukuun 20. päivä.

Tietenkin paikalla oli ulkopuolista yleisöä jossain etäämpänä ihailemassa ja ihmettelemässä. Ilmiselvästi näki, että paikalla olleet kokivat kuvauksen eri vaiheet mielenkiintoisena kokemuksena. Kuvauspaikalla kaikui ääni: ”valmiina kuvaukseen, hiljaisuus, kamerat, ääni, olkaa hyvä, kiitoksia, kuvaus päättyy” jne.

Tarkkakorvainen saattoi kuulla ympärillään historian siipien havinaa ja nähdä 1959 vuosiluvun rekvisiittaa ympärillään. Ja tietenkin 50-luvulla käytössä olleita ajoneuvoja ja asusteita nähtiin taas aivan läheltä.

Tytöt liikkuivat näyttävissä puuvillamekoissa ja puseroissa näyttävinä. Pojat villa kabardiinihousuissa henkseleineen. Elokuvan tuottaja TV 1 tarjosi puvustostaan mielellään avustajille puuvillapaita-, puku- ja solmiosommitelmia, että visuaalinen puoli olisi paras mahdollinen.

Elokuva koosteen ohjaajana toimi Raimo O. Niemi.

Tapahtui muutakin vuonna 1959. Jospa muistelisinme tuota vuotta hiukan:

- * Ensimmäinen raketti valloittaa kuun pinnan.
- * Eläintarhanajoissa on 65 000 katsojaa. Kurt Lincoln voittaa F 3 luokan.
- * Tes-televisio esittelee Suomen ensimmäiset väritelevisio uutiset.
- * Suomen markka täyttää 99-vuotta.
- * Suosituimmat kotimaiset iskelmät ovat Katinka, Kaksi kitaraa ja Budapestin yössä.

Monien mielestä vuoteen -59 tarvitaan vain harppaus taaksepäin, mutta silti se on niin tavoittamattoman kaukana.

Kirjoitteli

Raimo Tervo
Sotkamo

ARMEIJA AJAN AUTOT

1. Er Auto K Oulu 15.10 1959 - 8.9 1960
Kuvat sotilas muistiostani.

Käynti Tampereen museoauto näyttelyssä toi mieleen lähes 40 v sitten olleita tapahtumia ja sen aikaista kalustoa 1 Er Autok Oulun kasarmilla.

Tykkihallin puolella oli vielä telaketju Waitteja, jotka taisi syrjäyttää ketterämmät Unimokit. Ford Thames oli yleisin, joilla ajettiin kouluajot ja ajokortit.

Kahdessa Tempsissä oli puukaasu laitteet Agmo ja Imperk ja molempiin koulutettiin omat kuljettajat. Jokin pikakurssi tuli varmaan kaikilla. Ainakin minä sain jopa yrittää ajaa. Lähinnä siitä jäi mieleen, että kuski kiihtyy ennemmin kuin auto. Juuri kun auto alkoi mennä niin kovaa, että tarvittiin isompaa pykälää, alkoi se yskiä ja köhiä ja niin alettiin taas alusta.

Kerran oli hälyytys tykistön kasarmien eteen. Ja niin vaan häikäpöyty auto oli siellä ensimmäisenä, joka synnytti yleistä ihmetystä. Varsinkin omassa komppaniassa, kun tämä kaveri oli aina viimeisenä. Vaan eipä myöhästynyt myöskään siviiliin lähdössä.

Linja-auton virkaa toimitti kuorma-auton rungolle rakennettu H KA eli Henkilöitten KuljetusAuto bensa Sisu luultavasti vm 41 - 44.

H.K.A. Lähti romutettavaksi

23.6-60
täysin ajo-
kunnossa

Tämän kuljettamiseen tarvittiin puolustuslaitoksen linja-auto kortti, johon kouluutettiin kaksi miestä ikäluokastaan. Kouluttajana toimi edellisen ikäluokan kuljettaja. Lähinnä jäi mieleen peilistä peruuttamisen opettelu, kun sitä ei kuorma-autoissa voitu opetella pienten peilien vuoksi.

*Tämä ei ole kuvitettua autohistoriaa,
vaan kuvakertomus Suomen
armeijan tämän päivän autoista.*

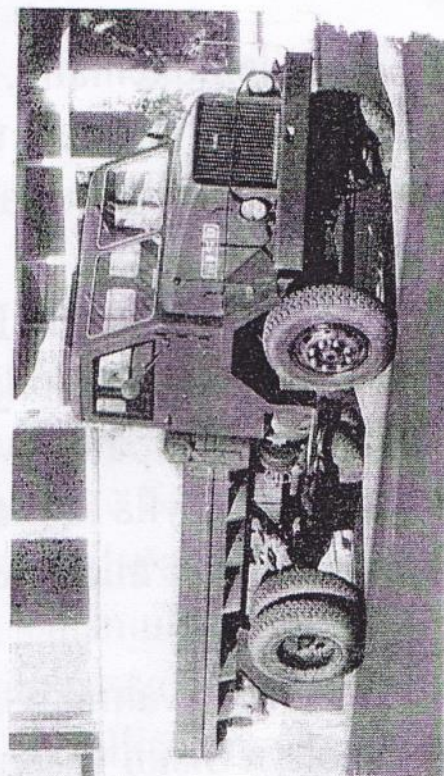
1960

White-tela-auto. Keskimääräinen ajo-
kilometrihinta ilman pääoma-
kustannuksia 100,3 markkaa.

Loppuunajettu Ford Thames puu-
kaasutinauto. Vanhaa sota-ajan taitoa
ei päästetä varuskunnissa unohtumaan.

Kärppä-Sisu, puolustuslaitoksen uusi kofimäinen
kuorma-auto.

H KA oli mielenkiintoinen ajettava. Vilkkurelettä, joka roikkui johtojen varassa kojelaudan alla, piti herättää potkaisemalla katujen risteyksissä. Vetoakselin pinnapultit piti muistaa kiriä, takakopin faneriseiniä naulata ettei tuuli niitä vie ja bensaakin taisi mennä litra ja kilometri. Sillä kuljetettiin Soittokuntaa, Sotkun rouvia ym ja hyvin kelpasi, kunnes 7.1.1960 tuli oikea linja-auto Sisu dieselkoneella. Siihen ei annettu mitään eri kurssitusta, vaan mies rattiin ja menoksi.

Tuli 7.1.1960

Uusi Linja-auto
Komennuksella Tvalone
8.4-60 voja vartiassa

Niinpä kun läksin ensikerran kiertämään autohallia tuntui vaihdelaatikossa kaikki isommat vaihdelovet varatulta, polkaisin jarrua, että aletaampa harjoituksen vuoksi alusta. Siihen pysähdykseen en osannut varautua vaan olin rähmällä ratin päällä. Se oli ensi tutustuminen servo tehostettuun nestejarruun, sanan mukaisesti "kantapään" kautta.

Henkilöauto puolella oli Letukka, joka oli lähinnä kenraalia varten. letukan kuski oli lomalla. Sain määräyksen viedä

kenraali Oulun lentokentälle, kun oli palaamassa muistin, että kuittaus unohtui. Niinpä täytyi palata takaisin ja sain kuin sainkin kuittauksen ajokirjaan. Hallitoimistolla sain moitteita; Eihän kenraalilta oteta kuittausta.

Sitten oli mm. Ford Kustom, Bobeda, ambulanssi Willys, WW kleinbussi ja Land Rover. Bobedalla kuljetin kenttärovastia, joka istui takapenkillä ja antoi ohjeita: "ajetaanpa nyt varovaasti. Auto tulee oikealta, kuljettaja auto tulee vasemmalta. Kyllä noilla ihmisillä on kiire kuolemaan". Jne. Nyky liikenteessä tällaisille miehille pitäis laittaa huppu silmille.

Sitten kaverilla kävi vahinko. Hallin pilarin ympärillä oli putkesta tehty suojarahanta, johon Sisun vasen kylki raapaisi parin metrin matkalta. Niin Sisusta tuli yksin minun ajokki.

Ensimmäinen pitkä reissu tehtiin Utsjoelle saakka. Hämeen lennostolla oli radioliikenne harjoitus tunturimaastossa . Kalustoa kuljetti 4 kuorma-autoa.

Apumiehistö kuljetettiin linja-autolla. Väapeli oli pääkuljettaja ja minä huoltomiehenä ja apukuljettajana.

Näkymiä Utsjoelta

Hämeen lennoston radioliikenne
Radioliikenne
Harjoitukseen
osallistuneet autot
Rovanniemen rajassa
←

Elokuussa oli tykistöleiri Rovajärvellä. Autot lastattiin junaan Tuiran asemalla ja sitten mennä kolkuteltiin härkävaunussa Misin asemalle. Annettiin määräys ilmoittautua Sarjojärvellä. Vastassa oli herra, jolla oli risti kauluslaatoissa. ”Herra kenttärovasti linja-auto Sa - 3405 valmiina käyttöönnne” Rykäisy.....”anteeksi olen kenttäpiispa” ”Korjaan Herra Kenttäpiispa linja-auto” jne. Sitten oli viikon sanamukaisesti pappia kyydissä (siviilipappeja noin 30 kertausharjoituksissa). Päivisin käytiin katselemassa tykkien latausta ja laukaisua ja turvallisen matkan päästä ammusten osumia maalisuolla. Papeilla oli yksi päivä aseharjoittelua ja minulta oltiin vailla kivääriä lainaan. Linja-autoon ei kukaan huomannut laittaa kivääritelinettä ja komppanian päällikön luvalla vein sen varastoon.

Minkälainen sotilas sinä olet kun sotaharjoituksessa olet ilman asetta kyseltiin. Joka ilta käytiin päivän päätteeksi Kemijärven kirkossa.

Seuraava viikko oli kapteenikurssilaisia. Heitä kiinnosti Pyhätunturi ja Rovaniemen Pohjanhovi.

Leirien loputtua palailtiin Kemijokivartta. Pirttikosken voimalaitos oli rakenteilla. Sehän on kallion sisään louhittu. Sinne maan alle herralastin kanssa painuttiin kunnes tuli iso ovi vastaan. Onneksi vähän taempaan tunneli haarautui, jossa sain auton käännettyä. Herroille jaettiin muovikypärät lähtiessä; minullapa oli rautakypärä autossa. Kun hiippailin toisten perässä konesaliin, työmiehiä kiinnosti minun kypärä. ”Annas kun koetan, on jo pitkä aika kun tätä pidettiin”.

Tuli syyskuu ja Sisun työkalut levitettiin hallin lattialle, katsottiin seuraavan kaverin kanssa, että kaikki oli tallella.

Siviiliin lähtöpäivän aamuksi klo 04.45 tilattiin 11 taksia ja pidettiin huoli, että koko komppania oli varmasti hereillä. Kun kaikki oli autoissa, Mersut keulilla kiersi autoletka 3 kertaa komppanian ympäri. Jäljistä päätellen oli automiehiä lähtenyt SIVIILIIN.

Armeijan aikana Sisun linjakilvessä luki ”PUOLUSTUSVOIMAT”. Kun 37 vuotta myöhemmin näin samanlaisen Sisun, linjakilvessä luki MOBILISTIT OULU ja kyljessä Oulu automuseo.

Kirjoitteli
5.1999
Rusanen Jorma
Sotkamo

